

S A M O R Z Ą D POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Prenumerata kwartalna:

1 złoty polski = frank złoty

numer pojedynczy 40 groszy.

Ogłoszenia zwykle za tek stem

Cała strona 80 zł. p. $\frac{1}{2}$ strony 40 zł. p.

$\frac{1}{4}$ strony 20 zł. p. $\frac{1}{8}$ strony 10 zł. p.

drobne ogłosz. po 3 grosze za wyraz.

ORGAN URZĘDOWY POWIATOWEGO ZWIĄZKU KOMUNALNEGO POWIATU BĘDZIŃSKIEGO

Nr. 8.

Będzin, dnia 1 lipca 1924 roku.

Rok 1.

Treść numeru: DZIAŁ URZĘDOWY: 1. Wyciąg z protokołu posiedzenia Wydziału Powiat. 199, 200 i 201. — 2. Okólnik Wojewody Kieleckiego o karaniu za przekroczenia przepisów o relacji marki polskiej do złotego. — 3. Okólnik Nr. 43 Wojewody Kieleckiego. — DZIAŁ NIEURZĘDOWY: 4. Roboty inwestycyjne w pow. Będzińskim w 1924 r. — 5. Szkoła dla urzędników Administracji Gminnej — 6. Normy djet urzędników państwowych w lipcu r. b. — Opłaty stempłowe od weksli. — 8. Cholera drobin. — 9. Zdrowotność i Opieka Społeczna w pow. Będzińskim. — 10. Kto może zostać obywatelem polskim? — 11. Kronika. — 12. Z Łagiszy. — 13. Ze Strzemieszyc. — 14. Ogłoszenia.

DZIAŁ URZĘDOWY

WYCIĄG

z protokołu 199-go posiedzenia Wydziału Powiatowego z dnia 24 maja 1924 r. w Będzinie.

Dla ostatecznego wyjaśnienia i unormowania stosunku Okręgowego T-wa Rolniczego w Zawierciu do Wydziału Powiatowego i odwrotnie, zaproszony i obecny na posiedzeniu Prezes wymienionego T-wa M. Krąkowski przedstawił Wydziałowi Powiatowemu projekt swój w tym względzie.

Po obustronnem szerszem omówieniu sprawy i uzgodnieniu poglądów, Wydział Powiatowy postanowił przystąpić do współpracy z Okręgowym Towarzystwem w formie subsydjowania T-wa z prawem kontroli przez swych delegatów do T-wa.

Uchwalono:

1) W wyniku powyższego:

a) zawiadomić T-wo Rolnicze w Zawierciu o powyższej uchwale i zwrócić się o nadesłanie programu prac i preliminarza budżetowego na rok bieżący.

b) wypłacić ratami T-wu tytułem subsydjum sumę 2.000 zł. przewidzianą budżetem Tyt. III par. 9.

c) jednocześnie z wnioskiem z dnia 10 maja r. b. wystąpić na posiedzenie Sejmiku Powiatowego o upoważnienie Wydz. Powiat. wypłacenia T-wu Rolniczemu w Zawierciu w/g uznania Wydz. Powiatow.

i po przyjęciu programu prac T-wa zapomogi z sum przewidzianych w budżecie Tyt. III par. 4 na utrzymanie działu rolnego, utrzymanie którego wobec za-
decydowania współpracy z T-wem nie jest obecnie celowe.

2) Na skutek pisma Starostwa Będzińskiego z dnia 16. V. r. b. skierowanego do Wydz. Powiat. o dokonanie wyboru delegatów do komisji przeglądowej zwierząt pociągowych, które będą urzędować we wszystkich gminach tuł. powiatu i m. Czeladzi, wystąpić z wnioskiem na posiedzenie Sejmiku by w pracach wymienionych komisji, wzięli udział członkowie Sejmiku w obrębie swej gminy.

3) Nie uwzględnić ze względów zasadniczych podania kierownika kursów dla dorosłych w Strzemieszycach z dnia 23. V. r. b. o przedłużeniu terminu zamknięcia kursów do dnia 20. VI. r. b.

4) Zbadać dodatkowo sprawę wypłacenia nauczycielstwu za prowadzenie kursów dla dorosłych w Górze Siewierskiej.

5) W związku z uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 10. V. r. b. zbadać sprawę kursów wychowania fizycznego w Będzinie i zażądać dodatkowo wyjaśnień odnośnie preliminarza dochodów i wydatków.

6) Uchylić wniosek referenta kulturalno-oświatowego z dnia 23. V. r. b. o wypłacenie nauczycielom wynagrodzenia za wykłady na kursach dla dorosłych

w m-cu grudniu ub. r., utrzymując w mocy uchwałę swoją z dnia 9.II. r. b.

7) Zaprenumerować od 1.I. r. b. „Gazetę Administracji i Policji Państwowej“.

8) Wysłać bezpłatnie jako numery wymienne własnego organu urzędowego do tych Wydziałów Powiatowych, które Wydziałowi nadsyłają swoje organy.

Jednocześnie uwzględnić pismo Biura Pracy Społecznej z dnia 15. IV. r. b. w sprawie wysyłania bezpłatnie do wymienionego biura do archiwum własny organ urzędowy.

9) Na wniosek Działu Zdrowia i Opieki Społecznej — ustanowić od dnia 1 czerwca r.b. następującą takse kosztów kuracyjnych w szpitalu powiatowym powszechnym w Będzinie:

1) za chorych chirurgicznych i wenerycznych 6 zł.

2) za pozostałych chorych . . . . . 5 zł.

jednocześnie ustanawiając ulgę dla mieszkańców gmin niewydzielonych z tut. powiatu niebędących członkami Pow. Kasy Chorych w wysokości 50 proc. wymienionych kosztów kuracyjnych.

10) przyjąć na okres letni trzech studentów Politechniki Warszawskiej z wydziału komunikacji, z wydziału architektury jednego i ze szkoły drogowej jednego na praktykę przy budowie dróg i budynków.

11) Sprzedać z licytacji 10 sztuk zmuszających topoli znajdujących się na drodze wojewódzkiej Niezdara-Ogrodzieniec, na to miejsce zaś w porze jesiennej wysadzić drzewa alejowe.

12) Zezwolić kop. „Flora“ na przeprowadzenie linii elektrycznej projektowanej wzdłuż wojewódzkiej drogi Dąbrowa-Łosień-Ogrodzieniec na długości 421 m. b. od kop. „Flora“ do kop. „Maksymilian“.

13) Zatwierdzić uchwałę Rady Gminnej z dnia 11. V. r. b. w sprawie budowy drogi gminnej Grodziec-Łagisza-Preczów ogólnej długości 4 klm.

Przyjęto:

14) Do wiadomości reskrypt Pana Wojewody Kieleckiego z dnia 6. V. r. b. zawiadamiający Wydział Powiatowy odnośnie uchwały Sejmiku Powiatowego z dn. 30. I. r. b. — przeniesienie ksiąg hipotecznych do hipotek powiatowych może być skutecznie na skutek starań indywidualnych.

200-go posiedzenia Wydziału Powiatowego z dnia 7 czerwca 1924 r.

Uchwalono:

1) Wypłacić Okr. Tow. Rolniczemu w Zawierciu w bieżącym miesiącu resztę zapomogi wynoszącą zł. 1000 z sumy przewidzianej w budżecie Sejmiku.

2) Na skutek zaproszenia Centr. Związku Młodzieży Wiejskiej w Warszawie do wzięcia udziału w Zjeździe delegatów Kół Młodzieży Wiejskiej mający się odbyć w Lublinie w dniu 22 i 23 czerwca r. b. delegować członka Wydziału Powiatow. F. Głazewskiego.

3) Traktować szpital powiatowy powszechny w Będzinie od dnia 15 czerwca r. b. jako instytucję ulotniczną w zakresie administracyjno-gospodar-

czym, działającą wszakże we wszystkich sprawach ściśle w/g odnośnych zarządzeń Wydziału Powiatowego i przepisów wypływających z ustaw o prowadzeniu instytucji samorządowych i pod nadzorem w sprawach administracyjno-gospodarczych Działu Zdrowia i Opieki biura Wydziału Powiatowego.

4) Znieść djety dla drogomistrzów przyjeżdżających do Będzina w sprawach służbowych, rzeczywiste zaś koszty przejazdu koleją i podwodami polecić wplacać.

5) Zatwierdzić uchwałę Rady Miejskiej m. Człodzi w sprawie podwyższenia wynagrodzenia nauczycielowi słójdzu do sumy 30 zł. miesięcznie.

6) W związku z uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 10. V. b. r. po rozpatrzeniu pisma Zrzeszenia Samorz. Pow. z dnia 25. V. b. r. przekazać Zrzeszeniu zapotrzebowanie materiałów sanitarnych do dnia 20. VI. b. r.

7) Przyjąć do wiadomości sprawozdanie komisji z dnia 16 V. b. r. powołanej uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 26 IV. b. r. do zbadania sprawy przyjmowania do szpitala powiatowego prostytutek z m. Sosnowca.

8) Akceptując wniosek komisji powołanej uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 10 V. b. r. orzekający, że należy przeprowadzić niezbędny remont i przeróbki w szpitalu pow. powszechnym w Będzinie na zasadzie kosztorysu pod ścisłym nadzorem Działu Drogowo-Budowlanego, polecić szpitalowi dokonanie remontu i przeróbek w/g kosztorysów do sumy 418 zł. 18 groszy na zasadzie ofert.

9) Polecić Działowi Zdrowia i Opieki wykonać wniosku Komisji powołanej uchwałą Wydziału Powiatowego z dnia 10 V. b. r. że drogę zbudowaną przez b. majorat Koziegłowy na gruncie dobroczynnym należy zaoarać jako nieużyteczną dla gminy i wydzierżawić na rzecz przytuliska dla starców w Koziegłowach.

10) Delegować członków Wydziału Pow. R. Hermana i inż. M. Czaplickiego na konferencję stosowaną do zaproszenia m. Sosnowca z dnia 6.VI. b. r. w sprawie nabycia szpitala na Pekinie.

11) Zaniechać uruchomienia bursy dla sierot w budynku rządowym w Dąbrowie Górniczej ul. K. Ściuszki 8, natomiast wstawić na Sejmik Pow. wniosek o uruchomienie w tym budynku od dnia 1.IX.24 bursy (internatu) dla młodzieży szkół średnich z powołaniem kuratorjum do sprawowania nad nią bezpośredniej opieki i zarządu z tem, że kuratorjum odpowiada odpowiedzialnego i fachowego kierownika bursy.

12) Przeprowadzić remont budynku w/g kosztorysu w granicach sumy przewidzianej w budżecie t. j. zł. 1.800.

201-go posiedzenia Wydziału Powiatowego z dnia 21 czerwca 1924 r.

Przyjęto:

1) Do wiadomości Reskrypt Pana Wojewody Kieleckiego z dnia 5 VI. 24 r. w sprawie poboru podatków przez Związki Komunalne.

Uchwalono:

- 2) Delegować członka Wydz. Pow. Feliksa Głazewskiego na Zjazd Straży Związku Florjańskiego mający się odbyć w dniu 29 czerwca r. b. w Kielcach.
- 3) Umorzyć wpisowe i opłaty od słuchaczy kursów dla dorosłych w Porajui
- 4) Zmienić nazwę drukarni na firmę: „Drukarnia Introligatornia Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego”.

Wojewoda Kielecki

Odpis.

Ad. 2586 I III.

Kielce, dnia 10 maja 1924 r.

karaniu za przekroczenie przepisów o relacji marki polskiej do złotego.

Do

Wszystkich Panów Starostów
Województwa Kieleckiego

W ostatnich dniach zaszły częste przypadki wyśrokiego zaokrąglenia przez kupców cen przy zamianach marek na złote, oraz przy sporządzaniu cenników w złotych, przeto zwracam uwagę P. Starostów na Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.IV. 1924 r. (Dz. (I. 36 p. 384) w przedmiocie karania za przekroczenie przepisów o relacji marki polskiej do złotego.

Celem skrupulatnego wykonania powyższego rozporządzenia, wydadzą pp. Starostowie odpowiednie szczegółowe polecenia podległej sobie Policji Państwowej, pouczając ją jak należy postępować przy rozpoznaniu tego rodzaju przestępstw. Poza tem podaniem jest jaknajszersze spopularyzowanie tego rozporządzenia przez podanie go do publicznej wiadomości w pismach Sejmikowych, czy miejscowej prasie codziennej, oraz zwrócenia Stowarzyszeniom kupieckim uwagi na treść omawianego rozporządzenia.

Za Wojewodę

(—) Dr. MORAWSKI.

Wojewoda Kielecki

Odpis.

L. P. 2491/4/I/24

Kielce, dnia 5 maja 1924 r.

Adresowanie korespondencji urzędowej

Okólnik Nr. 43.

Do

Wszystkich Panów Starostów
Województwa Kieleckiego.

Zdarzają się wypadki, że od stron prywatnych wpływają b. często do Urzędów Państwowych podania bez podania dokładnych adresów, a w szczególności bez podania nazwy właściwego Urzędu pocztowego.

Tego rodzaju pomijanie dokładnych adresów powoduje nieraz, że względu na wiele miejscowości podobnej nazwie znajdujących się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, wędrowkę listu po całej Rzeczypospolitej, a tem samem opóźnianie się odpowiedzi nieraz terminowych o całe tygodnie lub nawet miesiące.

Zjawisko to jest na porządku dziennym, gdy nawet większość Urzędów Gminnych w swej korespondencji nie podaje adresów właściwych Urzędów Gminnych, lecz ogranicza się do podania nazwy gminy, która to nazwa nie zawsze pokrywa się nazwą miejscowości, w której jest siedziba Urzędu gminnego i nazwy powiatu.

Celem uniknięcia powyższych niedokładności, należy za pośrednictwem miejscowej prasy, dzienników wydawanych przez Wydział Powiatowy za pośrednictwem Urzędów Gminnych i Magistratów i za pośrednictwem innych miejscowych sposobów zwrócić ludności uwagę, że we wszystkich pismach skierowanych do władz i Urzędów, należy podawać zawsze dokładny adres t. j. imię i nazwisko, miejsce zamieszkania (Nr domu, ulica) Gmina i nazwa właściwego Urzędu Pocztowego.

Wojewoda

w. z. (—) Dr. KROEBL.

Starosta Będziński

L. 24836/I.

Będzin, dnia 26 maja 1924 r.

Wszystkim Magistratom miast
i Urzędom Gminnym
powiatu Będzińskiego.

przesyłam do wiadomości.

Starosta:

w. z. (—) C. KOWALSKI.

Starosta Będziński

L. 24836/I.

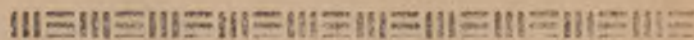
Będzin, dnia 28 czerwca 1924 r.

Wydziałowi Powiatowemu
w miejscu.

przesyłam do wiadomości.

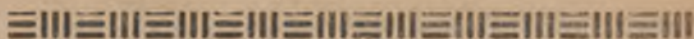
Starosta:

w. z. (—) M. BIELAWKA.

Od Redakcji.

Wobec przeniesienia drukarni Pow. Związku Komunalnego pow. Będzińskiego z Siemianowic do Będzina nastąpiło opóźnienie w wydaniu niniejszego numeru pisma.

Dział nieurzędowy.

Roboty inwestycyjne w Powiecie Będzińskim w r. 1924.

W związku z okólnikiem pana Wojewody Kieleckiego z dnia 12.VI 1924 r. L. Sm. 2108/I/VI o zajęciu bezrobotnych przy robotach inwestycyjnych Wydział Powiatowy podaje do wiadomości program robót inwestycyjnych Powiatowego Związku Komunalnego powiatu Będzińskiego na rok 1924.

P R E L I M I N A R Z

wydatków na budowę gmachów użyteczności społecznej w 1924 roku.

1) Budowa łaźni we wsi Niegowa	8.500 zł.*)	
2) " " " " Włodowice	8.500 "	
Razem		17.000 zł.
3) Wykończenie gmachu szpitala w Siewierzu	4.500 zł.	
4) Stróżówki wykończenie	1.500 "	
5) Wybicie studni artezyjskiej z do- daniem rur i agregatu	4.300 "	
6) Oparkanie	7.100 "	
7) Budowa zabudowań gospodar- czych	8.600 "	
8) Budowa magazynu i lodowni	6.500 "	
9) " budynku pomocnicze- go (t.j. kuchni, pralni, prasowa- ni i mieszkania dla służby)	23.000 "	
Razem		55.000 zł.
10) Remont szpitala wenerycznego w Będzinie	10.000 "	
O g ó ł e m		82.000 zł

*) Całkowity koszt budowy 1 łaźni wynosi zł. 15.900.—
W roku b. projektuje się tylko wybudowanie ścian i pokrycie
dachem, w roku przyszłym wykończenie.

P R E L I M I N A R Z

wydatków na budowę dróg powiatowych
w 1924 roku.

1) Budowa III-go odcinka drogi Dańdówka- Niemce	Zł. 36.645.—
2) Budowa drogi Niemce-Granica	40.485.—
3) Budowa I i II odcinka drogi Zawiercie-Wło- dowice	43.400.—
4) Budowa II i III odcinka drogi Dąbrowa- Ożarówce	114.035.—
5) Budowa I i II odcinka drogi Gołonóg-Ciągo- wice	105.435.—
6) Budowa drogi powiatowej Będzin-Czeladź	10.000.—
7) Odbudowa drogi państwowej Będzin-Miechów	76.749.—
O g ó ł e m	Zł. 426.749.—

Szkoła dla urzędników administracji gminnej.

W dniu 15 sierpnia r. b. Biuro Pracy Społecznej otwiera w Warszawie „Szkołę dla urzędników administracji gminnej“, koncesjonowaną i pozostającą pod stałym nadzorem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Do szkoły tej, której zadaniem będzie przygo-
towanie kandydatów na stanowiska sekretarzy gmin
wiejskich oraz mniejszych miast, przyjmowani będą
kandydaci z wykształceniem w zakresie conajmniej
4 klas szkoły średniej lub siedmiu oddziałów szkoły
powszechnej.

Po wysłuchaniu 4-ro miesięcznego kursu nauk
i odbyciu w tym samym czasie odpowiedniej szkoły
praktycznej, słuchacze poddani będą egzaminowi
w obecności delegatów Minist. Spraw Wewnętrznych
i Minist. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. i otrzymują świad-
ectwa, uprawniające do ubiegania się o odpowiednie
posady.

Termin zapisów na pierwszy kurs upływa w dniu
10 sierpnia r. b., do tego więc czasu kandydaci winni
złożyć do Biura Pracy Społecznej (Warszawa, ul. Ko-
pernika № 30) podania, zaopatrzone w odpisy doku-
mentów, stwierdzających odpowiednie przygotowanie
naukowe, oraz życiorys kandydata i referencje insty-
tucji, lub 2-ch wiarogodnych osób.

Dla ułatwienia korzystania z nauki w szkole
osobom pracującym w Warszawie, wykłady odbywać
się będą w godzinach popołudniowych.

Słuchacze przyjezdni będą mieli zapewnione
ułatwienia mieszkaniowe i żywnościowe.

Blższe informacje w sprawie szkoły dla urzędni-
ków gminnych udzielane są w kancelarii Biura Pracy
Społecznej w Warszawie ul. Kopernika № 30 telef.
117-13 codziennie z wyjątkiem świąt od godz. 1-3
popoł.

Normy djet urzędników państwowych
obowiązujące od 1-go czerwca 1924 roku

Stopień służbowy lub płaca	Punktów	Wysokość djet w miej- scowościach klasy I-wszej w/g mnożnej 0.35 złoty	U W A G I
I	65	22.75	Bilet kolejowy I-ej klasy
II	65	22.75	
III	50	17.50	
IV	50	17.50	
V	36	12.60	Bilet kolejowy II-ej klasy
VI	26	9.10	
VII	20	7.00	
VIII	16	5.60	
IX	15	5.25	Bilet kolejowy III-ej klasy
X	12	4.20	
XI	12	4.20	
XII	12	4.20	
XIII	8	2.80	Bilet kolejowy III-ej klasy
XIV	8	2.80	
XV	6	2.10	
XVI	6	2.10	

Oplaty stemplowe od weksli.

Nowa złotowa taryfa opłat stemplowych od weksli dla całego obszaru państwa przedstawia się, jak następuje:

Suma weksla do złotych	opłata w złotych
30	0.10
60	0.20
90	0.30
120	0.40
150	0.50
210	0.70
300	1.00
400	1.20
500	1.50
600	1.80
700	2.10
800	2.40
900	2.70
1000	3.00

Ponad 1.000 — po 3 zł. od każdego nawet niecałego tysiąca.

Z dniem 1-ym lipca b. r. wypuszczone będą w obieg 24 kategorie urzędowych blankietów wekslowych wartości od 10 groszy do 660 złotych. Z dniem tym markowych blankietów wekslowych używać nadal nie można. Będą one wymieniane nadal według ogólnych zasad, jakie ogłoszone będą dla wymiany markowych znaczków stemplowych.

Cholera drobiu.

Jest to choroba wywołana przez swoiste zarazki, bardzo łatwo się przenosząca, a nawiedzająca drób domowy, mianowicie: kury, indyki, gęsi, kaczki i kołczy się prawie bez wyjątku śmiercią. Drób zdrowy zaraża się przez świeżo wprowadzony drób chory. Prócz tego choroba ta szerzyć się może za pośrednictwem padłego na nią drobiu, oraz wydaliny i odpadków, jak kału, krwi, wnętrzności, piór i t.d. żywych lub dorżniętych chorych kur, gęsi i t. d. Również zarażać się może zdrowy drób przez chodzenie po drogach lub pastwiskach, potokach lub kałużach, których najprzód używał chory drób.

Zaraza wśród drobiu ujawnia się w samym początku wypadkami nagłej śmierci. Gęsi, kury, kaczki i t.d. giną często bez poprzednich objawów choroby.

Badając jednak odnośnie stado po zajęciu pierwszy wypadków śmierci, można zazwyczaj zauważyć następujące objawy: niektóre sztuki są osłabione i smutne, zataczają się i przewracają, mają nastrożone pierze, zwieszają skrzydła, objawiają brak chęci do jedzenia, a natomiast wzmożone pragnienie, wymiotują niekiedy szaro-żółte śluzowate masy i cierpią na biegunkę z cuchnącymi odchodami. Oddany kał bywa początkowo papkowaty, barwy białko-żółtej, później śluzowaty, wodnisty i zielony. Grzebień i płatki podgardlane kur są niebieskawo-czerwono zabarwione; oddech jest natężony, rzęzący. Zwierzęta wykręcają chwilami głowę i giną wśród kurczów lub objawów śpiączki.

Pomijając nagle przypadki padnięcia, wynosi czas trwania choroby w przeważnej części wypadków jeden do trzech dni, może się jednak przeciągnąć także do ośmiu dni lub nawet dłużej. Większość wypadków kończy się śmiercią.

Leczenie. Przy ostrym przebiegu cholery drobiu przeważnie nie wydaje pożądaných rezultatów. Jednakże wskazanem jest dawanie choremu płacławu kwas solny (łyżkę stołową na jeden litr przegotowanej wody). Tak przyrządzony napój daje się płacławu domowemu do picia, bacząc, by żadnej innej wody nie piło. Ten sam napój wskazane jest dawać, jako środek zapobiegawczy, zdrowemu jeszcze płacławu, podczas panowania cholery drobiu.

Ważniejszem jednak od leczenia jest zapobieganie cholery drobiu, polegające na oddzieleniu zdrowego drobiu od chorego, a nie odwrotnie, to znaczy, że chore już na cholere sztuki lub podejrzone o tę chorobę pozostawia się w dotychczasowym kurniku, zaś zdrowe przenosi się na inne miejsce.

Dalej zapobieganie polega na przeprowadzeniu ścisłego odkażenia czyli oczyszczenia kurnika w sposób następujący: podłogi, ściany, naczynia, drążki i grędy należy wyszorować gorącym ługiem, a jeszcze lepiej trzyprocentowym roztworem kreoliny, lizolu lub kwasu karbolowego. Ściany, sufit, drzwi, odrzwia i progi należy wybielić dokładnie wapnem.

Trupy padłego na cholere drobiu i nawóz z kurnika zakopać, bardzo głęboko w ziemię, a najlepiej spalić.

Bardzo pożyteczną jest rzeczą, celem zapobiegania zawleczeniu cholery drobiu, bielić od czasu do czasu kurniki i utrzymywać je stale w należytej czystości. Przy pojawieniu się cholery drobiu ciąży na właścicielu obowiązek natychmiastowego powiadomienia za pośrednictwem urzędu gminnego powiatowego lekarza weterynaryjnego, który też udzieli potrzebnych wskazówek.

Dr. Schönborn
Powiat. Lekarz Weterynarii.

Zdrowotność i Opieka Społeczna w pow. Będzińskim.

W dniu 6 maja r. b. odbyło się pierwsze posiedzenie Powiatowej Komisji Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej w Będzinie na którym byli obecni członkowie: Ryszard Herman, Bolesław Jędrusik, D-r Bolesław Sarnecki, Stanisław Baer, lekarz okręgowy Sejmiku D-r. Mieczysław Pajchel i referenci spraw Gustaw Kobylecki i Stefan Nowacki.

Po zapoznaniu się z regulaminem Powiatowej Komisji Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej, przez aklamację powołano jednogłośnie na przewodniczącego komisji D-ra L. Walewskiego.

Odczytany protokół z poprzedniego posiedzenia połączonych Komisji Zdrowia Publicznego i Opieki Społecznej z dnia 15 stycznia r. b. jak również sprawozdanie kierownika Działu Zdrowia i Opieki Spo-

leczej Gustawa Kobyleckiego z wykonania uchwał Wydziału Powiatowego, Komisja przyjęła do wiadomości, rozpatrując jednocześnie i przyjmując do wiadomości sprawozdanie z działalności Działu powyższego za pierwszy kwartał r. b. w sprawach: szpitalnictwa, walki z epidemiami i opieki społecznej.

W związku z rozpatrywaniem powyższego sprawozdania, komisja zwróciła uwagę na poważną liczbę zachorowań na ospę w okresie sprawozdawczym, po wyjaśnieniach jednak kierownika Działu okazuje się, że jakkolwiek w myśl zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 29.VII. 1919 r. w zakresie szczepienia ospy ochronnej ciąży również pewne obowiązki na Państwie, a w szczególności nadzoru i finansowania, Sejmik pośrednio przez dwie kolumny dezynfekcyjne z lekarzem okręgowym Sejmiku na czele, sprawował te czynności samodzielnie, organizując w miarę możliwości energiczną akcję szczepienia ospy ochronnej w formie szczepień masowych, lub doraźnych, wydając szereg zarządzeń w chwili ujawnienia pierwszych wypadków ospy, przypominając gminom obowiązek w kierunku zapobiegania rozszerzaniu się epidemii i meldowania poszczególnych podejrzanych wypadków.

Przy dochodzeniu epidemiologicznym stwierdzono, że ospa przeniesiona została do powiatu Będzińskiego z sąsiedniego powiatu Olkuskiego i Chrzanowskiego, rozszerzając się w okresie zasp. śnieżnych, które utrudniały walkę z tą epidemią.

W obecnej jednak chwili epidemia ospy jest w stanie likwidacji.

Wobec konieczności wprowadzenia w szpitalach powiatowych statutów, normujących całokształt spraw szpitalnych w zakresie administracyjnym i gospodarczym, ujmujących również prawa i obowiązki chorych, służby i personelu, jak również stosunek służbowy tego ostatniego do Wydziału Powiatowego Sejmiku Będzińskiego jako władzy przełożonej, komisja nie czekając na mającą być uchwaloną w nieokreślonym jeszcze terminie przez Sejm ustawę o szpitalnictwie, przedkłada Wydziałowi Powiatowemu wniosek o zwrócenie się do D-ra T. Kositowicza o przedłożenie części drugiej statutu dotyczącej: przepisów o utrzymaniu i pielęgnowaniu chorych, przepisów gospodarczych szpitala, przepisów kancelaryjnych, pracy, kasowości i rachunkowości szpitala w celu rozpatrzenia i postawienia konkretnych wniosków na następnej posiedzeniu komisji.

Ze sprawozdania przewodniczącego komisji w sprawach opieki społecznej w latach 1921 do marca 1924 wynika, że działalność była niezmiennie żywotna, po wejściu jednakże z dniem 21 marca r. b. w życie ustawy o opiece społecznej w dostosowaniu do ustawy z dnia 11.VIII. 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, spowodowały Sejmik, ze względu na ograniczenie źródeł dochodowych samorządu powiatowego do przerzucenia spraw opiekuńczych z dziedziny wychowania przedszkolnego na gminy do tego nieprzygotowane, rezultatem czego było zahamowanie prac w tym kierunku, a nawet w wielu wypadkach doszło do likwidacji ochroniek przez miejscowe organizacje opiekuńcze.

Rada Gminna w Rudniku Wielkim powołała w dniu 22 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki

Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 20 marca r. b. w składzie następującym:

Stanisław Kuchta — przewodniczący, Marjan Kolasinski — sekretarz, Wawrzyniec Jagoda — skarbnik, Antoni Lula i Paweł Cesarz członkowie.

Rada Gminna w Wojkowicach Kościelnych powołała w dniu 13 stycznia r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 30 marca r. b. w składzie: ks. Józef Sokołowski — przewodniczący, Władysław Szafruga — skarbnik i sekretarz, Konrad Ciepliński, Bolesław Jędrusik i Antoni Korzec członkowie.

Rada Gminna w Mrzygłodzie powołała w dniu 13 stycznia r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 11 marca r. b. w składzie: Teodor Marszałek przewodniczący, Franciszek Marconi — sekretarz, Antoni Bulski — skarbnik, Jan Ziński i Łukasz Chwalba członkowie.

Rada Gminna w Grodźcu powołała w dniu 10 lutego r. c. miejscową Komisję Opieki Społecznej i ukonstytuowała się w dniu 19 lutego r. b. w składzie: Stanisław Kazibutowski przewodniczący, Selwester Wieczorek — zastępca przewodniczącego, Józef Pogorzelski — sekretarz, Janina Biskupska — zastęp. sekretarza, Teodor Drożdż — skarbnik, Józef Grunt — zastępca skarbnika, Florjan Czyja — gospodarz, Roman Plech — zastęp. gospodarza.

Rada Gminna w Mierzęcicach powołała miejscową Komisję Opieki Społecznej która ukonstytuowała się w dniu 1 marca r. b. w składzie: Walenty Całka przewodniczący, Władysław Knajpek — sekretarz, Maksymilian Pitas — skarbnik, Jan Kuczera — gospodarz, Jan Gwóźdź członek.

Rada Gminna w Porębie powołała w dniu 29 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej która ukonstytuowała się w dniu 29 marca r. b. w składzie: ks. Kazimierz Czapliński przewodniczący, Paweł Schreyer — zast. przewodniczącego, Józef Dziechciarek — sekretarz, Michał Rozpondek — skarbnik, Kajetan Gola — członek.

Rada Gminna w Koziegłowach powołała w dniu 14 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 14 lutego r. b. w składzie: ks. Stefan Bacia przewodniczący, Władysław Cesarz — zastęp. przewodniczącego, Władysław Proszowski — sekretarz, Julian Pogorzelski — skarbnik, Jan Stodółkiwicz i Stanisław Puszczewicz członkowie.

Rada Gminna Olkusko-Siewierska powołała w dniu 25 stycznia r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 25 kwietnia r. b. w składzie: ks. prałat T. Urbański przewodniczący, ks. Zygmunt Pawłowski zastępca przewodniczącego i sekretarz, Franciszek Kocot — skarbnik, ks. Józef Pluciński i Antoni Wartak członkowie.

Rada Gminna w Choroniu powołała w dniu 18 stycznia r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 15 marca r. b. w składzie: Włodzimierz Palkowski przewodniczący, Antoni Bejm — zastęp. przewodniczącego, Bohdan Stetkiewicz — sekretarz, Bronisław Fazan — skarbnik, Ignacy Chwist i Adam Ptak członkowie.

Rada Gminna w Żarkach powołała w dniu 18 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, w składzie: Leopold Grabowski, Jan Stodółkiewicz, Jan Karolczyk, Nikodem Borecki, Dr. M. Pajchel oraz zastępcy: Edward Gielniewski, Zygmunt Olszewski, Marja Zalejska.

Rada Gminna w Siewierzu powołała w dniu 7 marca r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 7 marca r. b. w składzie: ks. Franciszek Staszkiwicz przewodniczący, Tomasz Stefański — zastęp. przewodniczącego, Jan Michalski — sekretarz, Leokadja Rusek — skarbnik, Jan Kurczyński — członek.

Rada Gminna w Łagiszy powołała w dniu 17 kwietnia r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, w składzie: Konstanty Sitko, Czesław Nikodem, Józefa Nowacka, Marja Gośbion, Marja de Large, Jan Kurek, oraz zastępcy: Stefan Nowak, Leon Gwóźdź.

Rada Gminna w Ożarówicach powołała w dniu 13 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej w składzie: Antoni Głazewski, Stefan Tajer, ks. Stanisław Seńko, Wincenty Chyla, Jan Wyleżek.

Rada Gminna w Zagórzcu powołała w dniu 21 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej, która ukonstytuowała się w dniu 22 lutego r. b. w składzie: ks. Kanonik Zamojski przewodniczący, Mieczysław Siwik — zastęp. przewodniczącego, Feliks Frycz — sekretarz, Józef Augustynik — skarbnik, Stanisław Sitko — członek.

Rada miejska w Czeladzi powołała w dniu 11 stycznia r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej w składzie: sędzia Ryszard Herman, ks. Wójcicki, Ksawery Król, Stanisław Baciński, Franciszek Raducki, Stanisław Sikorski, Janina Krzemińska.

Rada Gminna w Niegowie powołała w dniu 9 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej w składzie: ks. Kazimierz Hamerling, Antoni Gołuchowski, Michał Legenza, Michał Głęb, Jan Świdorski.

Rada Gminna w Łośniu powołała w dniu 9 lutego r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej w składzie: ks. Roman Krawczyński, Marja Dobiecka, Jan Flaszka, Józef Kaczmarczyk, Józef, Siadlak.

Rada Gminna w Krompolowie powołała w dniu 24 lutego i 2 marca r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej w składzie: ks. Stanisław Kwiatkowski, ks. Antoni Materny, Jan Turlej, Władysław Furgalski.

Rada Gminna w Bobrownikach powołała w dniu 8 marca r. b. miejscową Komisję Opieki Społecznej w składzie: Jan Węgry, Józef Pochowski, Roman Lipski, Stanisław Danecki, Józef Olszowski.

Posiedzenia Komisji odbywać się będą raz na miesiąc w sprawach zasadniczych w każdy czwartek po 1-ym.

Z. REMBOWSKI.

Kto może zostać obywatelem polskim?

Wobec różnorodnej praktyki stosowanej dotychczas przez władze administracyjne w sprawach uznawania i nadawania obywatelstwa polskiego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało w tej sprawie okólnik do władz administracyjnych II instancji, który reguluje jednolity tryb postępowania przy rozpatrywaniu

podai w sprawie nabywania obywatelstwa polskiego w następujący sposób:

1) Osoby, które służyły czynnie w wojsku polskim czy to jako ochotnicy, czy też z poboru o ile przed lub w czasie służby nie wnosili podań o zwolnienie z wojska ze względu na posiadanie obywatelstwa polskiego.

2) Osoby, które same lub ich rodzice byli zapisani do ksiąg organizacji stanowych na obszarze b. cesarstwa rosyjskiego, który wszedł w skład państwa polskiego, następnie jednak oni sami względnie ich rodzice z ksiąg tych zostali wykreśleni, o ile przed wybuchem wojny stale faktycznie zamieszkiwały na terytorjum państwa polskiego same lub ich rodzice (ci ostatni jeśli chodzi o dzieci, które kształciły się w zakładach naukowych).

3) Kobiety, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r., a więc także kobiety, które przed zarząpójściem posiadały przynależność lokalną do jednej z gmin, należących do państwa polskiego w myśl art. 2 ustęp 1 powołanej ustawy, a które po ustaniu małżeństwa osiedliły się w państwie polskim.

4) Osoby, urodzone na terytorjum polskim, o ile one lub ich rodzice (jeśli chodzi o dzieci, które kształciły się w zakładach naukowych) przed wybuchem wojny stale faktycznie mieszkaly na tem terytorjum.

5) Osoby, które przed wojną stale mieszkaly faktycznie na obecnem terytorjum Państwa Polskiego, jeżeli niema wątpliwości co do wiarygodności ustalenia tego faktu, przy tem punkty 2, 3, 4 i 5 dotyczą jedynie b. obywateli b. imperjum rosyjskiego. Osoby, kategorii 1 i 2 uzyskują obywatelstwo w drodze uznania, osoby kategorii 3 i 4 mogą uzyskać obywatelstwo w formie nadania.

Wskazówki powyższe stosowane będą do osób, które w Polsce stale faktycznie mieszkają bez przerwy od czasu przed wybuchem wojny światowej, względnie w razie ewakuacji wskutek wypadków wojennych powróciły do Polski w drodze legalnej jako repatrijanci.

Równocześnie z wydaniem tego okólnika, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządziło rejestrację wszystkich przebywających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej obcokrajowców, w celu jednorazowego ustalenia okoliczności, które mogą mieć znaczenie przy nadawaniu tego obywatelstwa na podstawie tego okólnika.

Osobiste. W dniu 15 czerwca r. b. wyjechał starosta będziński Aleksander Trzcinski na sześciotygodniowy wypoczynek.

Obowiązki starosty pełni p. Czesław Kowalski.

Zmiany służbowe. P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 6 maja r. b. zamianował dotychczasowego wojewodę kieleckiego Mieczysława Bilskiego wojewodą śląskim na miejsce D-ra Tadeusza Konckiego, który zmarł w dniu 2 maja r. b.

Nowy wojewoda. P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 24 maja r. b. zamianował dotychczasowego naczelnika wydziału w urzędzie Wojewódzkim Warszawskim, Ignacego Manteuffla, wojewodą kieleckim.

Pobył wojewody kieleckiego. W końcu czerwca r. b. do Zagłębia Dąbrowskiego przyjechał p. I. Manteuffel wojewoda kielecki na lustrację starostwa, Wydziału Pow. Sejmiku, Urzędów gmin. Magistratów miast oraz zapoznania się z przemysłem miejscowym. Podczas uroczystego posiedzenia Wydziału Powiatowego, wręczono p. wojewodzie artystycznie wykonane album z widokami fotograficznymi zabytków historycznych i architektonicznych pow. Będzińskiego.

Zjazd wójtów i pisarzy gminnych. Swoim zwyczajem w początkach lipca r. b. odbył się zjazd wójtów i pisarzy gminnych powiatu Będzińskiego, na którym omawiano szereg ważnych spraw, między innymi: o dodatkowych budżetach na rok 1924, remoncie szkół powszechnych, inwestycjach i t. p. konferencja przeciągnęła się do 4 pp.

Połączenie Krakowa z Pińczowem. W dniu 3 maja r. b. nastąpiło otwarcie kolejki wązkotorowej prowadzącej z Pińczowa do Jędrzejowa. Kolejka ta kursuje przez Chroberz, Wiślicę, Kazimierz, Proszowice do Kocmyrzowa, dając Krakowowi dogodnie połączenie kolejowe dla ruchu towarowego z bardzo bogatymi pod względem rolniczym powiatami Miechowskim i Pińczowskim.

Zapotrzebowanie robotników polskich. Państwowy urząd pośrednictwa w Krakowie, przyjmie dnia 11 lipca r. b. 100 robotników niewykwalifikowanych od 18—35 roku życia do pracy we fabrykach i kopalniach francuskich.

Ogólno-państwowy Zjazd Straży Ogniwych. Od 15—17 sierpnia r. b. odbędzie się w Warszawie ogólno-państwowy Zjazd Straży Ogniwych Ochotniczych. Program Zjazdu po za szeregiem spraw natury organizacyjnej obejmuje popis drużyn strażackich, oraz pokaz narzędzi tak krajowej jak i zagranicznej produkcji. Informacji udziela Biuro Związku Straży Pożarnych Rzecz. Polskiej w Warszawie ul. Aleje Jerzolimskie № 41 m. 5.

Oplaty za wize paszportowe. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło wszystkim wojewodom zawiadomić urzędy administracyjne I-ej instancji (starostwa), że za wizę powrotną jednorazową należy pobierać 5 zł. a nie 10 fr. zł. jak polecono pierwotnie.

Wybory do Kasy Chorych w Zagłębiu Dąbrowskiem. Wyniki wyborów do Kasy Chorych w Zagłębiu Dąbrowskiem przedstawiają się następująco: największą ilość głosów uzyskali komuniści 25.012, P.P.S. 4.906, N.P.R. 3.059, Z.L.N. 1.679, Chrześcijańska Demokracja 1.349.

Dawne pieczęcie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło wojewodom zebranie pieczęci oraz odznak urzędowych, pozostałych z czasów zaborczych oraz z pierwszego okresu państwa polskiego i odesłanie ich z odpowiednim spisem do głównego archiwum państwowego w Warszawie.

Zniżki w podatku gruntowym z powodu szkód wojennych i klęsk żywiołowych. W celu uzyskania ulg podatkowych z powodu szkód wojennych i klęsk żywiołowych, należy wnosić podania do właściwego urzędu skarbowego dla uzyskania zniżki w podatku gruntowym na rok 1924 i 1925 do 31 lipca 1924 roku.

Urzędowi skarbowemu przysługuje podatek powyższy rozłożyć na raty na czas nie dłuższy niż jeden rok, o ile zaległość wynosi jednorazowo do 500 zł.

Ile płacić komornego? Od 1-go czerwca r. b. obowiązuje nowa ustawa o ochronie lokatorów.

Wysokość komornego przewiduje ustawa dla 4 grup lokali mieszkalnych:

1) jednopokojowe, lub złożone z pokoju i kuchni, opłata za które wynosi 5 proc. podstawowego komornego.

2) 2 i 3 pokojowe, opłata — 10 proc. podstawowego komornego.

3) 4, 5 i 6 pokojowe, opłata — 15 proc. podstawowego komornego.

4) 7 i więcej pokojowe, opłata — 20 proc. podstawowego komornego.

Podstawowe komorne jest to opłata, jaka pobierana była za lokal w czerwcu 1914 roku. Ustawa powyższa przewiduje stały wzrost komornego. W roku 1924 komorne wzrasta o 4 proc. na kwartał, tak, że po kwartale opłata za mieszkanie pierwszej grupy (jednopokojowe wzgl. pokój z kuchnią) wynosić będzie już nie 5 proc. lecz 9 proc.

Poczynając od stycznia 1925 r. komorne wzrasta o 6 proc. kwartalnie. Gdy wysokość komornego dojdzie do połowy wysokości komornego przedwojennego, wówczas lokator przestaje opłacać za świadczenia, z wyjątkiem opłaty za wodę i za czyszczenie kanałów, gdy zaś wysokość komornego osiągnie 75 proc. wysokości komornego przedwojennego — wówczas ustaje wszelka opłata za świadczenia.

Sublokatorzy obowiązani są płacić za swą część mieszkania do 30 proc. więcej od tej sumy, jaką od części zajmowanego przez nich lokalu opłaca lokator.

Za używalność sprzętów wolno pobierać opłatę o 75 proc. wyższą od sumy płaconej za sam lokal.

Przeniesienie drukarni. Z dniem 1-ym lipca r. b. przeniesiona została „Drukarnia Handlowa” Sejmiku Będzińskiego z Siemianowic do Będzina do domu Komunalnego przy ul. Sączewskiej 12.

Z Łodzi. Ławnik wydziału podatkowego magistratu m. Łodzi p. Kulamowicz opracował ustawę podatku od mieszkań „luksusowych”. Podatek ten pobierany ma być od właścicieli mieszkań w których ilość pokoiów przewyższa liczbę osób zamieszkałych w danym mieszkaniu. Od jednego „nadmiernego” pokoju pobierany ma być podatek w wysokości 50 proc. podatku od lokali, od 2-ich takich pokoiów — 100 proc. w ten sposób, że właściciele dużych mieszkań będą płacić z tytułu tego podatku kilka mil jardów marek.

D R U K A R N I A i I N T R O L I G A T O R N I A

POWIATOW. ZWIĄZKU KOMUNALNEGO

□ □ □ powiatu Będzińskiego □ □ □

B ę d z i n □ □ □ Sączewska Nr. 12.

□ □ WYKONYWUJE: □ □

Blankiety firmowe △ Rachunki
Koperty △ Karty pocztowe i fir-
mowe △ Księgi handlowe △ For-
mularze △ Rejestry △ Cenniki
Kwitarzuszki △ Kalendarze △ Wy-
dawnictwa △ Czasopisma perjo-
dyczne i codzienne oraz wszel-
kie roboty wchodzące w zakres
drukarnstwa i introligatorstwa.

Wykonanie gustowne. □ Ceny niskie.

**Biuro drukarni mieści się w Ka-
sie Komunalnej w Będzinie przy
□ ul. Sączewskiej Nr. 23. □**

□ □ □ □ Telefon: □ □ □ □
Starostwo Centralne—Kasa Komunalna.

Z Łagiszy. W ubiegłym miesiącu odbyła się w Łagiszy podwójna uroczystość, zakończenie roku szkolnego słuchaczy kursów dla dorosłych, oraz jubileusz dwudziestopięcioletniej pracy nauczycielskiej pana B. Rysowskiego kierownika tutejszych kursów, oraz kierownika publicznej szkoły powszechnej w Łagiszy.

W udekorowanej sali gołkami narodowymi i przybranej obficie zielenią, wprowadzono jubilat na salę wśród sformowanego szpaleru ze słuchaczy kursów.

Krótkim przemówieniem zagał uroczystość p. Zygmunt Stefan, nastąpiły dalsze przemówienia z pośród słuchaczy, miejscowej inteligencji i zaproszonych gości, poczem wręczono jubilatowi upominki przy dźwiękach muzyki.

Po tej uroczystości nastąpiła akademja przy skromnej herbatce. Chór mieszany pod kierunkiem p. Zygmunta Stefana wykonał szereg pieśni, słuchaczki kursów Adamcówna, Bętkowska, Wojtasikówna, Za-

jącówna i Dubiel Adolf wygłosili szereg bardzo udatnych i trudnych deklamacji.

Na zakończenie odegrano jednoaktówkę „Choraży i ordynans”. Nastroj wśród obecnych panował bardzo poważny i sympatyczny pozostawiając na długi czas miłe wspomnienie.
Mer.

Ze Strzemieszyc. W dniu 22 czerwca r. b. nastąpiło otwarcie wystawy prac dziatwy 7-io klasowej szkoły № 3 w Strzemieszycach będącej pod kierunkiem niestrudzonego p. P. Musiała. O godzinie 4-ej popołudniu w udekorowanej sali i przy licznie zgromadzonej publiczności, dokonał otwarcia wystawy inspektor szkolny pan Grabowski, po przemówieniu swem i wysłuchaniu chóru szkolnego.

Licznie zebrana miejscowa i zamiejscowa inteligencja zwiędzała ciekawe prace wystawowe, wśród których wyróżniały się: domek drewniany wykonany przez ucznia 5-ej klasy Łyska, praca niezmiernie drobniagowa, wykonana artystycznie, roboty laubzegowe, siatkowe i szydełkowe, z petiku i rafji: koszyczki, kapelusze, pudełka i t. p., wazony artystyczne z butelek, wycinanki kolorowe b. pracowite i wykonane artystycznie, kilimy, hafty, poduszki na płótnie haftowane, witraże, oraz roboty introligatorskie i t. p.

Prace powyższe wykonane zostały pod kierunkiem zamilowanych kierowniczek pp. Heleny Ledeckiej, Marji Leśniakówny i Heleny Wachlarzowej, którym należy się uznanie za rezultaty ich pracy w budzeniu zamilowania do piękna wśród dziatwy szkolnej.

Z prac tych zauważyć można wiele ukrytych talentów, to też szkoda byłoby, aby jednostki utalentowane, z ukończeniem szkoły, przerwały dalsze kontynuowanie swych prac w tym kierunku.

Jak cenne były okazy wystawowe niech świadczy to, że w pierwszym dniu wystawy wszystkie przedmioty zostały przez zwiędzających wykupione, pozostawiając je jednak do końca zamknięcia wystawy, aby dać możność szerszemu ogółowi zwiędzenia takowych.

Wieczorem odbyło się przedstawienie amatorskie „Wesele kwiatów” i „Mały kłamca” przy szczelnie zapełnionej sali teatralnej.

Dochód ze sprzedaży okazów wystawowych i przedstawienia przeznaczono na dalsze rozwijanie prac w tym kierunku.

Ponieważ szkoła ta jest t. zw. „bezpańska” nie przyznaje się do niej zarząd kolei, ani urząd gminny takowej przyjąć nie zdradza chęci, to też kierownik szkoły p. P. Musiał w nader trudnych warunkach zmuszony jest wobec tego pracować i zdobywać fundusze na utrzymanie stróża, kupno opału oraz remont budynku i t. p. Ostatnio zakupił za kilkaset miljonów kolekcję ptaków do gabinetu zoologicznego, ponadto szkoła posiada latarnię do przezroczy, oraz bogaty zbiór minerałów.

Prowadzone kursa dla dorosłych przez pana P. Musiała dały również dodatni rezultat, dowodem czego na 32 dopuszczonych do egzaminu z zakresu 7-iu klas szkoły powszechnej słuchaczy powyższego kursu, zdało pomyślnie egzamin jako eksterniści 20, otrzymując świadectwa urzędowe.

Z. Rembowski.

Motocykle

Maszyny do szycia,
pisania
broń i amunicja

Rowery

Stale na składzie, części składowe do maszyn oraz przybory myśliwskie.

Zakład mechaniczno-reperacyjny

I. BRZozowski i S^{KA}

S o s n o w i e c

ul. Modrzejowska 3.

Ceny konkurencyjne.

Sprzedaż
na raty!!

Ceny konkurencyjne.

ADAM HESSE

Przedsiębiorstwo blacharsko-dekarskie

SOSNOWIEC-POGON

ŚREDNIA 17

Wykonywa:

Krycie kościołów i wież, kopuł oraz dachów wszelk. rodzaju blachą i tekturą smółkowcową

Stale posiada na składzie:

Wanny, Nasadówki, Kociołki, Wiadra, Waniek dziecięce, Kosze do węgla i t. p. naczynia

Wynajmuje:

Wanny i nasadówki.

C E N Y U M I A R K O W A N E

Polska pracownia
SZNUROWADEŁ
do obuwia i gorsetów.

Romualda Skorupy

Sosnowiec-Pogoń, Majowa nr. 18

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI WYROBY SVOJEJ PRODUKCJI PO CENACH KONKURENCYJ.

HURTOWA DOSTAWA DO WSZYSTKICH STOWARZYSZEŃ I KOOPERATYW.